



Mot.
1989/90
Jo78-79

Motion till riksdagen

1989/90:Jo78

av Ingvar Eriksson och Bertil Danielsson

båda (m)

med anledning av prop. 1989/90:146

Livsmedelspolitiken

För att stödja jordbrukarnas inkomster under den övergångstid som regeringen föreslår skall gälla för anpassningen till en avreglerad spannmålsmarknad föreslås ett arealbaserat inkomststöd. Stödet skall baseras på 1989 års arealer av prisreglerade grödor, inklusive areal inom Omställning 90-programmet. Inkomststödet är avsett att betalas ut oavsett om arealen under omställningsperioden används för prisreglerade eller andra grödor.

Regeringen bryter härvid en tidigare mycket viktig princip nämligen att inte ge arealbidrag vid övergång från prisreglerad gröda till odling av grödor med en öppen och av import konkurrensutsatt marknad. Såväl inom Omställning 90-programmet som inom ramen för regeringens stödprogram vid övergång till alternativodling har trädgårdsgrödor av dessa skäl varit undantagna arealstöd. Vi anser att så även bör gälla för det nu föreslagna inkomststödet.

Vi ser det som mycket positivt i sig att den inhemska yrkesmässiga produktionen av grönsaker, frukt, bär och plantskoleväxter kan öka. Totalt omfattar denna odling idag ca 13 000 ha. Med hänsyn emellertid till den marknadsjämvikt som idag råder mellan å ena sidan den svenska odlingen och importen och å den andra sidan konsumtionen kan en genom arealstöd stimulerad nyetablering orsaka betydande marknadsproblem. Den utökning av den svenska grönsaks-, frukt- och bärarealen som fortlöpande sker baseras på mycket säkra bedömningar av avsättningsmöjligheterna och av möjligheten att ta marknadsandelar av importen. Den övergång från prisreglerade grödor till trädgårdsproduktion som på detta anpassade sätt fortsatt kan bli aktuell kommer att vara ytterligt marginell i relation till de 500 000 ha som nu beräknas skall frigöras från jordbruksprisregleringen.

Med hänsyn till de mycket känsliga marknadsförhållandena upplever vi det som principiellt orättvist gentemot etablerade odlare av grönsaker, bär, frukt och plantskoleväxter, vilka byggt upp och investerat i en långsiktig produktionsuppläggning, att ej kunna åtnjuta ett motsvarande arealstöd som nya odlare erhåller genom regeringens övergångsregler. Om inte trädgårdsgrödor kan hållas utanför ett inkomststöd, såsom skett bl.a. inom Omställning 90, anser vi att även den 1989 befintliga arealen med grönsaker, frukt, bär och plantskoleväxter generellt skall erhålla det arealbaserade inkomststödet.

I regeringens förslag till övergångsåtgärder ingår att de s.k. regleringsavgifterna på handelsgödselmedel och bekämpningsmedel fortsatt skall kunna utgå fram till den 30 juni 1994. Avgifterna skall tillföras statskassan i stället för som tidigare överförs till den särskilda spannmålsregleringen. Något öronmärkt användande av de influtna avgifterna anges inte i propositionen. Tidigare har riksdagen fastlagt att dessa avgifter, i den utsträckning de belastar andra näringar än jordbruket, skall kollektivt återföras till respektive näring dvs. skogsbruket, den yrkesmässiga trädgårdsodlingen, fritidsodlingen och grönytesektorn. Vi anser det självklart att riksdagen uttalar att denna ordning fortsatt skall gälla.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående inkomststöd för yrkesmässig trädgårdsodling.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att avgifter på handelsgödsel och bekämpningsmedel fortsatt skall restitueras till näringen utanför jordbruket.

Stockholm den 8 maj 1990

Ingvar Eriksson (m)

Bertil Danielsson (m)